

Αθήνα, 21 Μαρτίου 2020

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ****Πρόεδρος**
Δ. ΜΠΟΥΜΠΑΣ**Αντιπρόεδρος**
Σ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ**Γεν. Γραμματέας**
Ε. ΘΗΡΑΙΟΣ**Ειδ. Γραμματέας**
Μ. ΚΟΥΤΣΙΛΙΕΡΗΣ**Ταμίας**
Δ. ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΗΣ**Μέλη**
Ε. ΒΟΓΙΑΤΖΑΚΗΣ
Θ. ΒΡΑΧΛΙΩΤΗΣ
Π. ΜΑΡΓΟΣ
ΑΙΚ.ΤΟΥΛΙΑΤΟΥ**EXECUTIVE
COMMITTEE****President**
D. BOUMPAS**Vice President**
S. PAPAGEORGIOU**Secretary General**
E. THIREOS**Secretary**
M. KOUTSILIERIS**Treasurer**
D. DIMITROULIS**Members**
P. MARGOS
ΑΙΚ.ΤΟΥΛΙΑΤΟΥ
Ε. ΒΟΓΙΑΤΖΑΚΗΣ
Τ. ΒΡΑΧΛΙΩΤΗΣ**ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΥΠΟΒΛΗΘΕΙ ΣΕ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ
ΕΙΔΙΚΟΥΣ «ΟΜΟΤΕΧΝΟΥΣ» («PEER REVIEW») ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ
COVID-19**

Η πανδημία του COVID -19 και οι πιεστικές συνθήκες που δημιουργεί για έγκαιρη πληροφόρηση του κοινού και ανακάλυψη αποτελεσματικών θεραπειών, επιβάλλει αυξημένη επαγρύπνηση για την αυστηρή τήρηση επιστημονικών διαδικασιών που προστατεύουν πρώτα τους ασθενείς, αλλά και την βιοιατρική κοινότητα από πιθανά λάθη*.

Ειδικότερα, είναι σημαντικό να διαφυλαχθεί η διαδικασία της εξέτασης και κρίσης των επιστημονικών προτάσεων ή ευρημάτων από «ομοτέχνους» εμπειρογνώμονες με επιστημονική επάρκεια και χωρίς συγκρούσεις συμφερόντων υπέρ ή κατά συγκεκριμένων απόψεων ή ερευνητών, μια διαδικασία που διεθνώς ονομάζεται *peer review*. Αυτή η αξιολόγηση και κρίση αποτελεί την βάση για τον αυστηρό έλεγχο της ποιότητας και αξιοπιστίας της ιατροβιολογικής έρευνας διεθνώς εδώ και δεκαετίες.

Προς αυτή τη κατεύθυνση, καλό θα ήταν να συζητηθούν από την *ιατροβιολογική κοινότητα της χώρας μας*: α) η εθελοντική επιβολή αυτοελέγχου (*self-embargo*) και β) η αποχή από δημόσιες ανακοινώσεις στο ευρύ κοινό, επιστημονικών προτάσεων ή ευρημάτων για νέες μορφές διάγνωσης ή θεραπείας πριν αυτές αξιολογηθούν από τις αρμόδιες Επιτροπές Βιοηθικής και Δεοντολογίας ή τις επιτροπές κρίσης συνεδρίων και επιστημονικών περιοδικών.

Ειδικότερα για την αξιολόγηση νέων κλινικών δοκιμών για τη θεραπεία της λοίμωξης COVID19, είναι απαραίτητη η συμμόρφωση με τις συστάσεις του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) (*Ethical standards for research during public health emergencies: Distilling existing guidance to support COVID-19 R&D, WHO reference number: WHO/RFH/20.1*)**, και η τήρηση των βασικών αρχών της επιστημονικής εγκυρότητας, της ανεξάρτητης αξιολόγησης από επιτροπή εμπειρογνώμωνων, της μεγιστοποίησης της σχέσης οφέλους προς βλάβη και της ισότιμης πρόσβασης όλων των κοινωνικών ομάδων. Για μικρές χώρες όπως η Ελλάδα, με περιορισμένο αριθμό ειδικών για ένα αναδυόμενο πρόβλημα δημόσιας υγείας, η αξιολόγηση από εμπειρογνώμονες από την Ελλάδα και το εξωτερικό -είτε Έλληνες της διασποράς είτε ξένοι- και η εξαίρεση από τη ψηφοφορία μελών με ενεργό συνεργασία με την προτείνουσα ερευνητική ομάδα κατά τα τελευταία τουλάχιστον δυο έτη, θα αυξήσουν την εμπιστοσύνη της κοινωνίας στη διαδικασία της αξιολόγησης.

./..

-2-

Σε αυτή τη δύσκολη συγκυρία, η Ιατροβιολογική κοινότητα της χώρας καλό θα ήταν να επιδοθεί απερίσπαστη στη προστασία του κοινού, στη φροντίδα των ασθενών και στην αναζήτηση νέων θεραπειών μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας. Σε αυτή τη προσπάθεια συντασσόμαστε με τα αρμόδια θεσμικά όργανα και πρόσωπα της Πολιτείας που έχουν και την τελική ευθύνη των αποφάσεων.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της
Ιατρικής Εταιρείας Αθηνών

Ε. ΘΗΡΑΙΟΣ
Γενικός Γραμματέας

Δ. ΜΠΟΥΜΠΑΣ
Πρόεδρος

*S Jiang: Don't rush to deploy COVID-19 vaccines and drugs Nature | Vol 579 | 19 March 2020

<https://media.nature.com/original/magazine-assets/d41586-020-00751-9/d41586-020-00751-9.pdf>

**<https://www.who.int/blueprint/priority-diseases/key-action/liverecovery-save-of-ethical-standards-for-research-during-public-health-emergencies.pdf?ua=1>